

PRAKSISOVERSIGT · VEJDIREKTORATET

Praksisoversigt over gravetilladelser, ledningsarbejde og gæsteprincippet

Vejdirektoratets praksis om vilkår, retablering og ledningsejerens betalingspligt efter vejloven §§ 73-79 og privatvejsloven §§ 67-70

Version 1 Opdateret 16. jul. 2026 59 afgørelser · 2015-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Gravearbejde i og over vejareal kræver vejmyndighedens forudgående tilladelse, og ledningsejeren ligger som "gæst" i vejen: han kommer gratis i jorden, men skal selv bekoste arbejder på sine ledninger, når vejmyndigheden iværksætter arbejder inden for vejformålene. Vejdirektoratet er klage- og tvistmyndighed på området og har gennem en lang række klageafgørelser og generelle udtalelser opbygget en fast linje: vilkår i gravetilladelser skal bygge på et konkret, sagligt og proportionalt skøn – ikke på fast praksis eller dårlige erfaringer – og retablering betyder samme funktionalitet som før gravearbejdet, ikke bedre stand og ikke et større areal. Denne oversigt kortlægger, hvad Vejdirektoratet lægger vægt på, hvor grænsen for direktoratets prøvelse går, og hvordan domstolene har suppleret linjen om gæsteprincippet.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Vejdirektoratet kræver, at ethvert vilkår i en gravetilladelse hviler på et konkret, individuelt og vejteknisk begrundet skøn – generelle krav om en bestemt retableringsmetode i alle tilladelser er ulovligt skøn under regel.
- 02** Vejdirektoratet afviser dårlige erfaringer med andre entreprenører og manglende tilsynsressourcer som saglig begrundelse for at pålægge en byrdefuld retableringsmetode i den konkrete sag.
- 03** Vejdirektoratet accepterer, at retablering betyder, at vejen afleveres med samme egenskaber og funktionalitet som før gravearbejdet – vejloven giver ikke hjemmel til at kræve vejen afleveret i bedre stand.
- 04** Vejdirektoratet kræver en teknisk begrundelse – fx risiko for sætningsskader – hvis retablering skal omfatte et større areal end det opgravede og arbejdsarealet; æstetiske hensyn kan som hovedregel ikke bære et sådant krav.
- 05** Opregningen af vilkår i vejloven § 76, stk. 2, er ikke udtømmende, men ethvert vilkår skal være sagligt og proportionalt afvejet mod ledningsejerens omkostninger.

- 06** Gæsteprincippet aktiveres allerede ved et brønddæksel, der ligger for højt og udgør en færdselsrisiko – også selv om der ikke i øvrigt udføres vedligeholdelsesarbejde på vejen.
- 07** Vejdirektoratet afviser gæsteprincippet, når arbejdet ikke er iværksat af vejmyndigheden til et vejformål – fx et privat p-anlæg eller gennemførelse af en særtransport.
- 08** Vejdirektoratet kan kun prøve retlige spørgsmål og afviser konsekvent at efterprøve kommunens vejtekniske vurdering af, om der er retableret korrekt.
- 09** Vejdirektoratet afviser enhver stillingtagen til erstatningsansvar uden for kontrakt – ansvarsfordelingen mellem graveaktør, ledningsejer og vejmyndighed for skader under vejarbejde hører under domstolene.
- 10** Standardvilkårenes kap. 6.1.6 er det bærende administrative regelsæt: færdigmelding senest 5 dage efter arbejdets afslutning, vejmyndighedens indsigelsesfrist 10 arbejdsdage og en 2-årig ansvarsfrist for retableringsmangler.
- 11** Ledningsejeren hæfter uanset 2-årsfristens udløb for vejskader, der skyldes manglende vedligeholdelse eller defekte og utætte ledninger.
- 12** Vejdirektoratet kræver, at manglende partshøring og forkert hjemmelshenvisning fører til ophævelse og hjemvisning – også når resultatet materielt kunne være det samme.
- 13** En vejmyndighed kan ikke straffe en graveaktør ved at nægte nye gravetilladelser på grund af tidligere misligholdelse, men kan skærpe vilkårene i fremtidige tilladelser.
- 14** Ledningsejeren skal til enhver tid kunne redegøre for sine ledningers nøjagtige placering; upræcise LER-oplysninger kan udløse betalingspligt for prøvegravninger.
- 15** Rettidig indbringelse af en ledningstvist efter privatvejsloven § 87 a har opsættende virkning, mens klage efter vejloven § 132 som udgangspunkt ikke har.

§ 1 Tilladelseskravet, retableringspligten og gæsteprincippets to hjemler

Forandringer på en offentlig vejs areal – herunder opgravning – kræver vejmyndighedens forudgående tilladelse efter [vejloven § 73, stk. 1](#). Kun uopsættelige reparationsarbejder på ledninger kan udføres uden tilladelse, når der snarest herefter sker anmeldelse. Tilladelsen er **altid** betinget af retablering:

"Tilladelser efter stk. 1-4 er altid betinget af, at indehaveren af tilladelsen retablerer vejarealet efter vejmyndighedens anvisninger, medmindre andet er aftalt mellem vejmyndigheden og indehaveren af tilladelsen."

– [vejloven § 73, stk. 5](#).

Vejmyndigheden kan knytte vilkår til tilladelsen efter [vejloven § 76, stk. 1-2](#). Opregningen i stk. 2 (gravelængde og -bredde, frist, tidspunkter, vejafmærkning og nabohensyn, samgravning, bod) er **ikke udtømmende**. Det fremgår udtrykkeligt af [vejledningen til vejloven](#):

"Opregningen af vilkår i § 76 er ikke udtømmende. Af andre vilkår kunne nævnes i tilladelsen at præcisere, hvor i vejarealet, herunder i hvilken dybde, ledningen må etableres."

På **private fællesveje i by og bymæssigt område** finder vejlovens §§ 73-76 tilsvarende anvendelse, jf. [privatvejsloven § 67, stk. 2](#), mens selve ledningsarbejdet kræver særskilt tilladelse efter [privatvejsloven § 68, stk. 1](#). Efter [§ 68, stk. 2](#) **skal** kommunalbestyrelsen betinge tilladelsen af, at ledningsejeren yder grundejerne erstatning, retablerer vej- og arbejdsareal og *skriftligt underretter kommunen om, at retableringsarbejderne er gennemført*. I **EMN-2025-10723** ([EMN-2025-10723](#)) opdelte Vejdirektoratet kravene i tre særskilte tilladelser ved opstilling af en transformerboks: særlig råden ([§ 66, stk. 1](#)), ledningsarbejde ([§ 68, stk. 1](#)) og gravearbejde ([§ 67](#), jf. [vejloven § 73, stk. 1](#)).

Gæsteprincippet er lovfæstet i to parallelle bestemmelser med hver sin udløsende faktor:

	Offentlige veje	Private fællesveje
Hjemmel	Vejloven § 77, stk. 1	Privatvejsloven § 70, stk. 1
Udløsende arbejde	Arbejder iværksat af vejmyndigheden inden for de formål, den kan varetage	Arbejder iværksat af vejmyndigheden eller de vedligeholdelsespligtige for at bringe vejen i god og forsvarlig stand
Undtagelser	§ 77, stk. 2	§ 70, stk. 2
Hensyns- og drøftelsespligt	§ 79, stk. 1-2	§ 70 b
Tvistmyndighed	§ 133, stk. 2	§ 87 a

I **EMN-2025-30619** ([EMN-2025-30619](#)) henviser Vejdirektoratet selv til, at privatvejslovens § 70, stk. 1, og tvistbestemmelsen i § 87 a begge blev indsat ved § 141, nr. 67 og nr. 76, i **lov nr. 1520 af 27. december 2014** om offentlige veje m.v.

Endelig indeholder [vejloven § 70](#) en objektiv oprydningshjemmel: efterlader nogen affald eller genstande på vej eller sti, kan vejmyndigheden lade det fjerne **for den pågældendes regning**. I [EMN-2025-41009](#) understreger Vejdirektoratet, at opkrævning efter § 70 **ikke forudsætter forsømmelse** – det er uden betydning, om ejeren kan bebrejdes, at genstanden er efterladt. I [22-14269](#) afgrænses bestemmelsen dog mod færdselsloven: § 70 kan som hovedregel ikke anvendes på indregistrerede køretøjer, medmindre køretøjet reelt må betragtes som skrot.

LOV

[Privatvejsloven § 67, stk. 2](#)
[Privatvejsloven § 68, stk. 1-2](#)
[Privatvejsloven § 70, stk. 1-2](#)
[Vejloven § 70](#)
[Vejloven § 73, stk. 1, 5](#)
[Vejloven § 76, stk. 1-2](#)
[Vejloven § 77, stk. 1-2](#)

PRAKSIS	Vejdirektoratet · Gæsteprincippet og ledningsejers ansvar ved brønddæksler og vejskader på private fællesveje i by (EMN-2025-30619)	03.06.2026
	Vejdirektoratet · Lodsejeres pligt til at fjerne syge træer, der udgør en fare for trafiksikkerheden på offentlig vej, jf. Vejlovens § 87.	16.10.2025
	Vejdirektoratet · Krav om tilladelse til opstilling af transformerboks på privat fællesvej i by	25.04.2025
	Vejdirektoratet · Kommuner hjemmel til at fjerne efterladte trailere og affald på offentlige veje	17.10.2022

Vejdirektoratets prøvelseskompetence: retlige spørgsmål – ikke vejteknisk skøn og ikke erstatning

§ 2

Vejdirektoratets kompetence som klagemyndighed er snæver og udgør i praksis den vigtigste enkeltfaktor for, om en klage overhovedet realitetsbehandles. Efter [vejloven § 132, stk. 1](#) og [privatvejsloven § 87, stk. 2](#) kan kommunalbestyrelsens afgørelser kun påklages **for så vidt angår retlige spørgsmål**.

De tre tilbagevendende afvisningsgrunde er:

- **Det vejtekniske skøn kan ikke prøves.** I [22-11634](#) klagede en grundejer over, at hans indkørsel efter fibernedgravning var retableret med løst sand i stedet for fast underlag. Vejdirektoratet afviste: direktoratet kan ikke tage stilling til kommunens vejtekniske vurdering af, om der er retableret korrekt og i overensstemmelse med gravetilladelsens vilkår.
- **Erstatning uden for kontrakt er domstolenes.** I [24-00418](#) om skader på bilers dæk og fælge under et længerevarende ledningsarbejde afviste Vejdirektoratet at afgøre culpaspørgsmålet. Samme linje i [EMN-2025-36935](#) og [EMN-2026-15559](#):

"Vejdirektoratet kan som klagemyndighed ikke tage stilling til spørgsmål om erstatningsansvar for skade opstået uden for kontrakt, idet vejlovgivningen ikke indeholder bestemmelser om dette."

- **Faktisk forvaltningsvirksomhed er ikke en afgørelse.** Kommunens beslutninger om, hvordan vejen vedligeholdes eller forbedres, er ikke afgørelser og kan derfor ikke påklages, jf. [22-14904](#) om vejafvanding og [EMN-2024-612998](#) om fortovsrenovering, hvor Vejdirektoratet tilføjede, at [vejloven § 8](#) **ikke** giver borgerne hjemmel til at ansøge om, at kommunen udfører bestemte arbejder på offentlig vej.

Hertil kommer to processuelle afvisningsgrunde med praktisk vægt for graveområdet. For det første kan **udkast ikke påklages**, jf. [EMN-2024-620212](#), hvor kommunens brev var forsynet med vandmærket "UDKAST". For det andet kræver klageret **partsstatus** – en væsentlig og individuel interesse. I [EMN-2025-19907](#) fastslog Vejdirektoratet, at en sag om retablering af offentlig vej primært er et anliggende **mellem vejmyndigheden og ledningsejeren/graveaktøren**, og at en nabo derfor kun har en indirekte interesse. At kommunen fejlagtigt havde givet klagevejledning, gjorde hverken brevet til en afgørelse eller modtageren til part.

Vejdirektoratet kan endelig **ikke sætte sit eget skøn i stedet for kommunens**. I [EMN-2025-28041](#) og [EMN-2025-28039](#) afviste direktoratet klagerens anmodning om selv at fastsætte et konkret mål – sagen kunne kun ophæves og hjemvises.

Kommende ændring: Ved [lov nr. 753 af 20. juni 2025](#) indsættes et nyt stk. 2 i [vejloven § 132](#), der med virkning fra 1. juli 2025 afskærer klageadgangen til transportministeren for en række afgørelser om brug af vejareal; en tilsvarende begrænsning indsættes som nyt stk. 3 i [privatvejsloven § 87](#). Vejdirektoratet har allerede noteret virkningen i [EMN-2025-24265](#): der er fra 1. juli 2025 ikke længere klageadgang efter [vejloven § 80](#). Ændringerne er endnu ikke konsolideret ind i lovbekendtgørelsen.

LOV	Privatvejsloven § 87, stk. 2	Vejloven § 8	Vejloven § 80	Vejloven § 132, stk. 1
PRAKSIS	Vejdirektoratet · Anbringelse af bænke på vejarealet: krav om tilladelse og kompetencegrænser for erstatningsspørgsmål			28.05.2026
	Vejdirektoratet · Afvisning af klage over kommunalt afslag på erstatning for bilskade: Vejdirektoratet mangler kompetence i erstatningssager uden for kontrakt			04.09.2025
	Vejdirektoratet · Afvisning af klage: Kommunes brev om retablering efter gravearbejde var ikke en påklagelig afgørelse			27.06.2025
	Vejdirektoratet · Renovering af fortov er faktisk forvaltningsvirksomhed og ikke en afgørelse, der kan påklages			02.04.2025

Vejdirektoratet · Afvisning af klage over udkast til afgørelse om vejadgang og påbud	28.11.2024
Vejdirektoratet · Ansvar for skader på køretøjer ved vejarbejde: Fordeling mellem vejmyndighed og graveaktør	25.01.2024
Vejdirektoratet · Afvisning af klage over vejvand: Forskel på afgørelse og faktisk forvaltningsvirksomhed	30.11.2022
Vejdirektoratet · Afvisning af klage over kommunes tekniske vurdering af reetablering efter gravearbejde på privat fællesvej	06.09.2022

§ 3 Hvad Vejdirektoratet lægger vægt på ved vilkår i gravetilladelser

Vilkårssagerne udgør den største og mest ensartede sagsgruppe. Mønstrer på tværs af afgørelserne er entydigt: **Vejdirektoratet lægger afgørende vægt på, om kommunen har foretaget et konkret, individuelt skøn i den enkelte sag, og om vilkåret er vejteknisk eller trafikalt begrundet.**

De hensyn, kommunen lovligt kan varetage, er afgrænset i [22-11710](#): trafikale og vejtekniske hensyn er de **primære**, mens miljø, naboer, samfundsøkonomi og byarkitektur efter [vejloven § 1](#) er vigtige, men sjældent bærende **støtkehensyn**. Entreprenørens økonomi er ikke et primært hensyn for myndigheden, men indgår i proportionalitetsvurderingen af vilkårene.

Skøn under regel er den hyppigste ophævelsesgrund

I [20-03337](#) om krav om underboring i stedet for opgravning i kørebanen fastslog Vejdirektoratet, at kommunen kan stille krav til gravemetoden, men at **en fast og ufravigelig regel om, at der aldrig må graves i kørebanen, er ulovlig** – det er skøn under regel. Ledningsejeren har omvendt ikke retskrav på en bestemt placering eller metode, og øgede omkostninger gør ikke i sig selv vilkåret usagligt.

Den samme linje slår igennem i den markante gruppe af sager om **retableringsmetode 4 kontra metode 2** efter Vejdirektoratets egen *Håndbog: Ledningsgrave*:

Sag	Vejtype og omfang	Kommunens begrundelse	Udfald
23-03619	Vilkår om specifik retableringsmetode	Fast praksis	Vilkåret skal bygge på konkret skøn – ikke fast praksis
23-08737	Blind privat fællesvej, 0,8 × 0,6 × 0,4 m, gástilslutning	Metode 4	Ophævet – kommunen erkendte, at metode 2 var korrekt
23-09149	Offentlig vej i parcelhuskvarter	Metode 4 + vejtræer + fortov/græs fra standardskabelon	Alle tre vilkår ophævet som irrelevante
EMN-2024-58767	Cykelsti, gravehul 1,2 × 1,2 m	"Outdoor-kommune", generelt dårlige erfaringer	Ophævet som usagligt og uproportionalt

I [EMN-2024-58767](#) er præmissen den skarpeste: at kommunen har dårlige erfaringer med andre entreprenørers arbejde eller mangler ressourcer til tilsyn, er **ikke** en saglig grund til at pålægge en uforholdsmæssigt byrdefuld retableringsmetode i en konkret sag. En vejmyndighed *kan* fravige vejreglerne, men det kræver en konkret og saglig begrundelse.

Hvad Vejdirektoratet omvendt accepterer

- **Æstetiske vilkår med saglig forankring.** I [20-01653](#) godkendte Vejdirektoratet, at en kommune kan kræve en bestemt RAL-farve på et kabelskab efter [vejloven § 80, stk. 1](#), forudsat at kravet tjener et sagligt byarkitektonisk formål og ikke påfører ansøgeren en uforholdsmæssig merudgift. Udtalelsen sonder skarpt: gravearbejdet og det midlertidige arbejdsareal tillades efter [§ 73, stk. 1](#), mens den **varige** anbringelse af selve skabet kræver særskilt tilladelse efter [§ 80, stk. 1](#).
- **Krav om selvstændige ansøgninger pr. vejstrækning.** I [EMN-2025-45693](#) fandt Vejdirektoratet det sagligt at kræve særskilte ansøgninger for hver vejstrækning af hensyn til administrativt overblik, trafiksikkerhed og korrekt partshøring – også selv om det gik ud over fjernvarmeaktørens driftsoptimering. Et afslag på **samtidige** gravearbejder kunne forsvarligt begrundes i hensynet til den samlede fremkommelighed.
- **Vilkår om dokumentation for uopsættelighed.** I [20-11890](#) – hvor en ledningsejer systematisk anmeldte alt gravearbejde som "akutarbejde" – fastslog Vejdirektoratet, at undtagelsen for uopsættelige reparationsarbejder skal fortolkes **snævert** og forudsætter overhængende fare for liv eller risiko for betydelig skade på ejendom. Kommunen kan som vilkår kræve dokumentation for, at et anmeldt arbejde reelt er uopsætteligt.
- **Tidsfrister for ledningsflytning.** I [EMN-2026-00337](#) fandt Vejdirektoratet eksplicit hjemmel i [vejloven § 79, stk. 3](#) til at kræve ledningsarbejder udført på et bestemt tidspunkt – men kravet skal meddeles som en konkret forvaltningsretlig afgørelse med præcis tidsangivelse.
- **Tidsbegrænsning og arbejdstider.** I [EMN-2026-03617](#) bekræftede Vejdirektoratet, at kommunen efter [vejloven § 76, stk. 2, nr. 2](#) og [nr. 3](#) kan fastsætte både slutdato og arbejdstider.

"Fredningsreglen" i § 76, stk. 4

I [20-00788](#) afviste Vejdirektoratet et vilkår om, at der ikke måtte graves i fem år efter et afsluttet vejarbejde:

"Det følger ikke af bestemmelsens ordlyd eller forarbejder, at vejmyndigheden kan afslå enhver graveansøgning i en toårig periode efter et vedligeholdelsesarbejde på vejen. Men vejmyndighed kan meddele afslag efter en konkret afvejning af de forskellige hensyn i sagen..."

[Vejloven § 76, stk. 4](#) giver i stedet vejmyndigheden ret til i **op til 2 år** efter et vedligeholdelsesarbejde at betinge en gravetilladelse af, at graveaktøren dækker ethvert tab – men kun hvis arbejdet er offentliggjort senest 6 måneder før igangsættelsen, og der er afholdt koordinationsmøde med de graveaktører, der har anmodet herom. Ved afvejningen lægger Vejdirektoratet vægt på sandsynligheden for, at vejen kan retableres til samme tekniske levetid, hvorfor ledningsejeren ikke anmeldte sit behov under koordineringen, og hvilken betydning et afslag har for infrastrukturen.

LOV

[Vejloven § 1](#)
[Vejloven § 73, stk. 1](#)
[Vejloven § 76, stk. 2, 4](#)
[Vejloven § 79, stk. 3](#)
[Vejloven § 80, stk. 1](#)

PRAKSIS

Vejdirektoratet · Rettigheder og tidsbegrænsninger ved udrulning af fjernvarme på private fællesveje	03.02.2026
Vejdirektoratet · Kommuners hjemmel til at pålægge ledningsejere tidsfrister for flytning af ledninger ved vejarbejde	09.01.2026
Vejdirektoratet · Vejdirektoratets udtalelse om vejmyndighedens sagsbehandling, krav til gravetilladelser og saglighed af skønsmæssige afslag	13.11.2025
Vejdirektoratet · Usagligt Vilkår om Retablering af Cykelsti efter Metode 4 Ophævet af Vejdirektoratet	15.08.2024
Vejdirektoratet · Ugyldige vilkår i gravetilladelse: Kommune anerkendte fejl i retableringskrav	16.08.2023

Vejdirektoratet · Ugyldigt vilkår i gravetilladelse: Kommune anerkendte fejl i krav om retableringsmetode	20.06.2023
Vejdirektoratet · Vejmyndighedens hjemmel til at stille krav om farve på kabelskabe	31.03.2023
Vejdirektoratet · Sagligheden af Vilkår om Retableringsmetode i Gravetilladelser	23.03.2023
Vejdirektoratet · Vejlovens § 1: Vejdirektoratets vejledning om saglige hensyn i vejadministration	12.08.2022
Vejdirektoratet · Misbrug af 'akutarbejde' for at omgå krav om gravetilladelse	10.09.2020
Vejdirektoratet · Kommuners ret til at stille vilkår om gravefri metoder i gravetilladelser	30.03.2020
Vejdirektoratet · Vejmyndighedens adgang til at stille vilkår eller nægte gravetilladelse efter vejrenovering	17.01.2020

§ 4 Retableringens omfang: samme funktionalitet – ikke bedre stand og ikke større areal

Retableringsbegrebet er den anden store konfliktakse, og Vejdirektoratets definition er stabil over hele perioden. [Vejledningen til vejloven](#) formulerer udgangspunktet:

"Med retablering må i almindelighed forstås, at vejen afleveres med de samme egenskaber og funktionalitet som før gravearbejdet. Vilkåret om retablering giver ikke vejmyndigheden hjemmel til at kræve, at ledningsejeren skal aflevere vejen i bedre stand, eller afholde udgifterne hertil, end vejen havde før opgravningen."

Direktoratet gentager definitionen i [EMN-2025-30619](#) med en vigtig præcisering: retablering betyder, at vejen har **samme funktionalitet og samme egenskaber** som før – og ikke nødvendigvis, at ethvert synligt spor efter gravearbejdet skal være fjernet. Samme linje i [EMN-2026-12857](#), hvor Vejdirektoratet fastholder, at retablering hverken kan indebære bedre stand eller et større areal end det berørte.

Arealafgrænsningen

[23-04778](#) opstiller den bærende sontring:

- **Udgangspunkt:** ledningsejeren skal kun retablere det areal, der er direkte påvirket af gravningen, samt arbejdsarealet.
- **Teknisk begrundelse udvider:** et større areal kan kræves, hvis vejmyndigheden kan **godtgøre**, at det uberørte areal mister teknisk kvalitet (fx risiko for sætningsskader), hvis det ikke inddrages.
- **Æstetik udvider som hovedregel ikke.**
- **Snæver undtagelse:** ved belægninger af kunstnerisk art, hvor det kunstneriske udtryk forringes ved delvis retablering (Vejdirektoratet nævner Amagertorv), kan der i helt særlige tilfælde kræves fuldstændig retablering af et større areal.

Direktoratet tilføjer, at kommunen **ikke** kan opstille generelle krav om fuld retablering i alle gravetilladelser – det skal vurderes projekt for projekt.

Den praktiske anvendelse ses i [20-08717](#), hvor Slagelse Kommune påbød en entreprenør, der havde gravet **to huller** til fibernet på en privat fællesvej uden tilladelse, at asfaltere i hele vejens bredde ud for fire ejendomme for at undgå lapninger. Vejdirektoratet fandt påbuddet ulovligt: et påbud om retablering kan kun omfatte genopretning af det beskadigede område og kan ikke udvides til en fuld istandsættelse af et større vejareal. Ønsket om at undgå "lapper" på en nyanlagt vej var ikke en tilstrækkelig saglig begrundelse.

Midlertidig retablering og funktionskrav

[EMN-2026-12857](#) nuancerer billedet på et praktisk vigtigt punkt: midlertidige retableringer, der skal bære trafik i 1–1,5 år, kan underlægges **funktionskrav svarende til den faktiske driftsbelastning**. Det er ikke et krav om bedre stand, men et krav om, at den midlertidige løsning faktisk kan bære den belastning, den udsættes for i den periode, den skal holde.

Retablering uden for ledningsområdet

Vejdirektoratet fastholder også hjemmelsgrænsen i tilgrænsende sagstyper. I [22-07275](#) fastslog direktoratet, at vejloven **ikke** giver hjemmel til at pålægge en grundejer at betale for reetablering af fortovet efter fjernelse af rødder fra privat beplantning – [§ 87, stk. 1](#) hjemler alene selve fjernelsen. Erstatning for skader på selve vejarealet må i stedet søges efter de almindelige nabo- og erstatningsretlige regler. I [22-18441](#) uddyber direktoratet, at grundejeren kan pålægges at retablere fortovet **til samme stand som før** – herunder genopfyldning med materiale af samme art – men at kommunen ikke kan kræve forbedringer som nye fliser eller forbedret underlag med hjemmel i vejloven.

Endelig favner tilladelseskravet også skader forvoldt fra nabogrund: [EMN-2024-58450](#) behandler retableringspligten for graveskader på offentlig vej fra arbejde på nabogrund, jf. [vejloven § 73, stk. 2](#) og [stk. 6](#).

LOV

[Privatvejsloven § 68, stk. 2](#)
[Vejloven § 73, stk. 2, 5-6](#)
[Vejloven § 76](#)

Vejloven § 87, stk. 1

PRAKSIS	Vejdirektoratet · Gæsteprincippet og ledningsejers ansvar ved brønddæksler og vejskader på private fællesveje i by (EMN-2025-30619)	03.06.2026
	Vejdirektoratet · Vejdirektoratets udtalelse om krav til midlertidig retablering efter ledningsopgravninger i offentlige vejarealer	01.05.2026
	Vejdirektoratet · Retableringspligt for graveskader på offentlig vej fra arbejde på nabogrund	26.11.2024
	Vejdirektoratet · Hjemmel til retablering og krav om særlig faglig ekspertise ved gravearbejde i specialbelægnings	24.04.2023
	Vejdirektoratet · Kommunens hjemmel til påbud om fjernelse af rødder under fortov	15.12.2022
	Vejdirektoratet · Vejloven giver ikke hjemmel til at pålægge grundejer at betale for reetablering af fortov efter fjernelse af rødder	18.05.2022
	Vejdirektoratet · Ulovligt kommunalt påbud om fuld asfaltering efter gravearbejde på privat fællesvej	22.07.2020

Standardvilkår for ledningsarbejder: færdigmelding, 10 arbejdsdage og 2-årsfristen

Standardvilkår for ledningsarbejder i og over veje er det administrative regelsæt, Vejdirektoratet konsekvent lægger til grund, når gravetilladelsen henviser til dem. Direktoratet anbefaler aktivt deres brug: i [22-16063](#) fremhæves, at standardvilkårene kan pålægge entreprenøren at dokumentere kvaliteten af arbejdet – fx via materialekontroller og analyser af borekerner – hvilket mindsker kommunens behov for selv at føre tilsyn.

[EMN-2025-30619](#) gengiver kap. 6.1.6 i sin helhed:

Element	Indhold
Færdigmelding	Indehaveren skal senest 5 dage efter arbejdets afslutning færdigmelde arbejdet

Indsigelsesfrist	Gør vejmyndigheden ikke indsigelse inden 10 arbejdsdage , overtager den ansvaret for arealet
Vejens stand	Som minimum samme stand som ved arbejdets opstart
Afleveringsforretning	Vejmyndigheden skal gennemføre eftersyn, registrere mangler og påbyde udbedring for graveaktørens – subsidiært ledningsejerens – regning
2-årsfristen	Mangler ved eller som følge af udført arbejde skal påberåbes inden 2 år fra vejmyndighedens overtagelse af arealet; herefter overtager kommunen ansvaret

De 10 arbejdsdage har direkte ansvarsretlig virkning. I [24-00418](#) opstiller Vejdirektoratet ansvarsfordelingen efter arealets status:

Arealets status	Ansvarlig	Grundlag
Areal åbent for almindelig færdsel	Vejmyndigheden	Vejloven § 8, stk. 1
Areal omfattet af gravetilladelsen (arbejdsområdet)	Graveaktøren	Vejloven § 73, stk. 1
Areal efter godkendt færdigmelding	Vejmyndigheden	Standardvilkårene

"Hvis stedet, hvor uheldene er sket, ligger inden for det areal, som graveaktøren efter gravetilladelsen kan anvende til gravearbejdet eller til arbejdsområde for gravearbejdet, må det henhøre under graveaktørens ansvarsområde."

Graveaktøren har som udgangspunkt ansvaret for arbejdsområdet **indtil 10 arbejdsdage efter færdigmelding**, medmindre vejmyndigheden gør indsigelse forinden, jf. Standardvilkårenes § 18, stk. 4.

2-årsfristen kræver årsagssammenhæng – og har grænser

[23-16093](#) fastslår, at 2-årsgarantien **kun** dækker fejl og mangler med direkte årsagssammenhæng til det udførte arbejde. Kan entreprenøren dokumentere, at en sætningsskade i fortovet skyldes nye rotte gange uden forbindelse til gravearbejdet, kan garantien ikke gøres gældende, og ansvaret falder tilbage på den almindeligt vedligeholdelsespligtige – kommunen på offentlig vej efter [vejloven § 8](#), grundejerne på privat fællesvej efter [privatvejsloven § 44](#). Uenighed om årsagssammenhængen er et bevisspørgsmål for domstolene.

Omvendt sætter [EMN-2025-30619](#) en vigtig grænse den anden vej: **ledningsejeren kan pålægges at betale for genopretning af vejen og vejassen, hvis skaden skyldes manglende vedligeholdelse af ledningerne eller defekte/utætte ledninger – uanset om 2-årsfristen er udløbet**. Vejdirektoratet opfordrer kommunen til at klarlægge, (1) om 2-årsfristen er udløbet, og (2) om hullet skyldes en defekt ledning, der underminerer jordlagene, eller har en anden forklaring – og bemærker, at sætninger mere end 2 år efter afsluttet arbejde vil være sjældne, hvis komprimeringen er sket korrekt.

Standardvilkårene som selvstændigt håndhævelsesgrundlag

I [EMN-2025-48523](#) konkluderede Vejdirektoratet, at [vejloven § 8](#) **ikke** indeholder hjemmel til at påbyde en ledningsejer at reparere en ledning alene på grundlag af en *anticiperet* fremtidig vejskade. Er Standardvilkårene derimod gældende, følger det af pkt. 1, litra d):

"Vedligeholder ledningsejeren ikke ledningen, kan vejmyndigheden efter et rimeligt varsel foranledige vedligeholdelsesarbejder [...] gennemført for ledningsejerens regning."

Uden standardvilkår er myndigheden henvist til at gøre ledningsejeren opmærksom på fejlen og efterfølgende rejse et erstatningskrav efter culpereglen, når skaden faktisk indtræffer. Samme spor følges i [EMN-2026-19573](#) om en nedbrudt brøndhals i en kommunevej.

Versionsspørgsmålet: I [EMN-2025-45693](#) gør Vejdirektoratet opmærksom på, at *Standardvilkår for ledningsgrave* fra **juni 2025** har erstattet de ældre vilkår fra **oktober 2016** – men at de gamle vilkår fortsat binder konkret, hvis vejmyndigheden udtrykkeligt henviser til dem i tilladelsen.

LOV	Privatvejsloven § 44	Vejloven § 8, stk. 1	Vejloven § 73, stk. 1	Vejloven § 76
PRAKSIS	Vejdirektoratet · Vejdirektoratet om påbud til ledningsejer for reparation af nedbrudt brøndhals i kommunevej 02.07.2026 Vejdirektoratet · Gæsteprincippet og ledningsejers ansvar ved brønddæksler og vejskader på private fællesveje i by (EMN-2025-30619) 03.06.2026 Vejdirektoratet · Vejmyndighedens adgang til at påbyde ledningsvedligeholdelse ved forventet vejskade 13.01.2026 Vejdirektoratet · Vejdirektoratets udtalelse om vejmyndighedens sagsbehandling, krav til gravetilladelser og saglighed af skønsmæssige afslag 13.11.2025 Vejdirektoratet · Ansvar for skader på køretøjer ved vejarbejde: Fordeling mellem vejmyndighed og graveaktør 25.01.2024 Vejdirektoratet · Entreprenørs 2-års garanti for gravearbejde dækker ikke efterfølgende rotteskader uden årsagssammenhæng 06.11.2023 Vejdirektoratet · Procedure for håndhævelse af vilkår i gravetilladelser og konsekvenser ved manglende overholdelse 31.10.2022			

§ 6 Hvornår aktiveres gæsteprincippet – og hvornår gør det ikke

Gæsteprincippets ratio er beskrevet i [vejledningen til vejloven](#):

"Gæsteprincippet er betegnelsen for en udfyldende regel, der finder anvendelse i tilfælde, hvor der uden vederlag er givet tilladelse til at anbringe en ledning på en ejendom. Reglen indebærer, at ledningsejeren som "gæst" skal bekoste ledningsarbejder, der er nødvendiggjort af arealejerens ændrede benyttelse af det areal, hvor ledningen er anbragt."

En ledning er gæst i vejarealet, hvis den ejes af **en anden juridisk person end vejmyndigheden**, og gæsteprincippet ikke er aftalt væk. Det er uden betydning, hvilket forsyningshensyn ledningen varetager – også vejbelysning og vejafvanding er omfattet. Og som vejledningen udtrykkeligt fastslår: **ved uenighed er det ledningsejeren, der skal bevise, at ledningen ikke ligger som gæst.**

Den lave aktiveringstærskel

Vejdirektoratets praksis viser, at tærsklen er lav. I [EMN-2025-23733](#) fandt direktoratet, at vejmyndigheden kan kræve, at ledningsejeren betaler for at sænke en brøndkarm til niveau med vejen, hvis (1) den hævede karm udgør en **færdselsrisiko** for trafikantgrupper, og (2) arbejdet er nødvendigt for at fjerne risikoen. Dette gælder både på offentlig vej efter [vejloven § 77, stk. 1](#) og på privat fællesvej efter [privatvejsloven § 70, stk. 1](#) – og på private fællesveje også, når de vedligeholdelsespligtige **selv** iværksætter vedligeholdelsen uden krav fra kommunen.

[EMN-2025-30619](#) skærper linjen yderligere: er niveauspringet ved dækslet uacceptabelt målt mod "god og forsvarlig stand" efter [privatvejsloven § 45, stk. 1](#), **bør** vejmyndigheden påbyde ledningsejeren at bringe dækslet i niveau – *uanset at der ikke i øvrigt udføres vedligeholdelsesarbejder på vejen*. De vedligeholdelsespligtige grundejere kan kræve det samme efter [§ 44](#).

Vejdirektoratet lægger her afgørende vægt på færdselsrisikoen, ikke på om der i øvrigt er et vejarbejde i gang. Men proportionalitetsprincippet gælder: i [EMN-2025-23733](#) understreges, at vejmyndigheden bør vurdere, om risikoen kan fjernes ved mindre indgribende og billigere metoder – fx udligning med en asfaltvulst – frem for fysisk sænkning af karmen.

Hvor gæsteprincippet ikke rækker

Situation	Vejdirektoratets vurdering	Sag
Privat p-anlæg under offentlig vej	Gæsteprincippet forudsætter, at arbejdet iværksættes af vejmyndigheden til vejformål ; ved et rent privat projekt er det tvivlsomt, om ledningsejerne kan pålægges betaling	EMN-2024-194948
Særtransport (fx vindmøller)	Gennemførelse af en særtransport er ikke et <i>vejarbejde</i> i vejlovens forstand; el-udkoblingsomkostninger er et privatretnligt anliggende mellem tilladelsesindehaveren og ledningsejeren	EMN-2026-07661
Afgørelse truffet efter vejens nedlæggelse	Arealet var ikke længere omfattet af vejlovens anvendelsesområde – ingen hjemmel, afgørelsen ugyldig	2023-470
Vejens eget udstyr ejet af tredjepart	Reglerne gælder ikke for ledninger, der anses for en del af vejens udstyr; betalingsansvaret afhænger af den konkrete aftale	EMN-2025-23733
Rådighedstilladelse ved ledningsarbejder	Vejmyndigheder kan ikke kræve betaling for rådighedstilladelser ved ledningsarbejder	EMN-2026-07135

[2023-470](#) er instruktiv om timing: Silkeborg Kommune indgik privatretnlige refusionsaftaler, flyttede ledningerne, nedlagde vejen – og traf **først derefter**, den 1. november 2021, formel afgørelse om, at TDC og Norlys skulle betale. Vejdirektoratet fandt afgørelsen ugyldig og påpegede, at kommunen kunne have truffet en gyldig afgørelse, mens vejen stadig var offentlig vej, og ved uenighed have fulgt proceduren i [vejloven § 133, stk. 5](#), hvor udgifterne deles foreløbigt.

Ledningsejerens oplysningspligt

I [2015-4906](#) fastslog Transport- og Bygningsministeriet, at gæsteprincippet indebærer, at en ledningsejer, der gratis har sine ledninger i vejarealet, **til enhver tid skal kunne redegøre for ledningernes nøjagtige placering**. Da DONG Energys LER-oplysninger var upræcise og ikke umiddelbart anvendelige for Københavns Kommunes projektplanlægning, var kommunen berettiget til at udføre fire prøvegravninger for DONGs regning. Koordineringspligten er siden yderligere formaliseret i [gravebekendtgørelsens § 2](#) og [LER-bekendtgørelsens § 32](#), hvorefter koordineringen skal ske via Ledningsejerregistrets funktioner.

Konkurrence mellem tilladelser

[24-00741](#) om ladestandere præciserer samspillet: udgangspunktet er "**først i tid, bedst i ret**" – en ny tilladelse kan som udgangspunkt ikke gives i strid med en tidligere, lovligt meddelt tilladelse. Men ligger den eksisterende ledning på gæsteprincippetets vilkår efter [vejloven § 77, stk. 1](#), og udføres ladestanderetableringen af vejmyndigheden som led i et vejformål, skal ledningsejeren selv betale flytningen. Samme udtalelse fastslår, at kommunen **ikke** kan afslå en gravetilladelse alene med den begrundelse, at vejskellet er ukendt – undersøgelsesprincippet og udskillelsespligten efter [vejloven § 61, stk. 1](#) påhviler kommunen.

LOV	Privatvejsloven § 44	Privatvejsloven § 45, stk. 1	Privatvejsloven § 70, stk. 1
	Vejloven § 61, stk. 1	Vejloven § 77, stk. 1	Vejloven § 133, stk. 5
PRAKSIS	Vejdirektoratet · Gæsteprincippet og ledningsejers ansvar ved brønddæksler og vejskader på private fællesveje i by (EMN-2025-30619) 03.06.2026		
	Vejdirektoratet · Vejdirektoratets udtalelse om hjemmel til vejkorridorer ved særtransporter – herunder el-udkoblingsomkostninger og gæsteprincippet 13.04.2026		
	Vejdirektoratet · Vejdirektoratet: Vejmyndigheder kan ikke kræve betaling for rådighedstilladelser ved ledningsarbejder 27.02.2026		
	Vejdirektoratet · Gæsteprincippet og Ledningsejers Betalingspligt for Sænkning af Brønddæksler 17.06.2025		
	Vejdirektoratet · Etablering af privat underjordisk p-anlæg under offentlig vej og anvendelse af gæsteprincippet 19.12.2024		
	Vejdirektoratet · Vejledning om partshøring, vejskel og ledningsflytning ved etablering af ladestandere på offentlige veje 29.01.2024		
	Vejdirektoratet · Ugyldig afgørelse om betaling for ledningsflytning efter nedlæggelse af offentlig vej 09.08.2023		
	Vejdirektoratet · Ledningsejer skal betale for prøvegravninger efter gæsteprincippet ved upræcise ledningsoplysninger 12.11.2015		

§ 7 Undtagelserne fra gæsteprincippet: aftale, kendelse og bevisbyrden

Gæsteprincippet er en **udfyldende** regel og viger, hvis andet er særligt bestemt. [Vejloven § 77, stk. 2](#) og [privatvejsloven § 70, stk. 2](#) opregner tre fravigelsesgrundlag:

1. **aftale**,
2. **kendelse afsagt af en ekspropriationskommission**,
3. **afgørelse truffet af en kommunalbestyrelse efter vandforsyningslovens §§ 37 og 38, jf. § 40**.

Privatvejslovens § 70, stk. 2, nævner tillige afgørelse truffet af en kommunalbestyrelse.

Den mest markante afgørelse i denne gruppe er [2022-6429](#). Rødovre Kommune ville opføre en administrationsbygning med p-kælder og pålagde HOFOR Rødovre Spildevand at betale for omlægning af en spildevandsledning efter [vejloven § 77, stk. 1](#). Ledningen var oprindeligt etableret på grundlag af **Landvæsenskommissionens kendelse af 18. juni 1969**, mens arealet endnu var privat grund; kommunen erhvervede først ejendomsretten i 1971–1975 og udskilte det derefter som offentlig vej.

Transportministeriet gav HOFOR medhold og lagde vægt på tre forhold:

- **Arealstatus på kendelsestidspunktet:** ledningen lå i 1969 på privat grund.
- **Kendelsens retskraft:** en landvæsenskommissionskendelse har fortsat retskraft, medmindre den er ophævet; at arealet senere blev vej, ændrer ikke dette. Tinglysningen var kun en sikringsakt.

- **Højesterets linje:** ministeriet lagde vægt på **U 2022.1635 H**, hvorefter udgangspunktet ved ledninger placeret efter en sådan kendelse er, at **arealejeren selv bærer omkostningerne** til omlægning, medmindre kendelsen udtrykkeligt siger andet.

"Transportministeriet finder derfor, at der i kendelsen ikke er særlige holdepunkter til støtte for, at senere omlægning af ledningen foranlediget af arealejer skal bekostes af ledningsejeren."

Udgiften påhvilede dermed Rødovre Kommune. Afgørelsen viser, hvad Vejdirektoratet og ministeriet lægger vægt på ved fravigelsesspørgsmålet: **kendelsens indhold og arealets status på tidspunktet for ledningens etablering – ikke arealets nuværende status.**

Forarbejdernes fortolkningsramme

Lovforarbejderne til [vejloven § 77](#) gengiver den domstolspraksis, der udgør fortolkningsrammen, og som Vejdirektoratet administrerer efter:

- **UfR 2009.2978 H** (M3-dommen): gæsteprincippet er en udfyldende regel; vejlovens § 106 (nu § 77) indskrænker det ikke, og vejmyndigheden er ikke afskåret fra at påberåbe sig princippet, hvor ledningen ligger i et areal, der ikke var vejareal inden erhvervelsen. En erhverver indtræder i overdragerens rettigheder – uanset om erhvervelsen sker i fri handel eller ved ekspropriation.
- **UfR 2006.1391 H** (Greve Centervej) og **UfR 2010.570 H** (Toppevad Bro): gæsteprincippet kan gøres gældende, hvor vejmyndigheden iværksætter arbejder af hensyn til vejens forhold til omgivelserne – støj- og forureningsbekæmpelse eller afbødning af vejens indgreb i naturtilstand og fauna.
- **UfR 2007.3009 H** (Flintholm): ved sammensatte anlægsprojekter er det uden betydning, hvilken del af projektet der nødvendiggjorde ledningsarbejdet, og bestemmelsen kan påberåbes af anlægsmyndigheden – også når projektet ikke er begrundet i vejformål.

Forarbejderne gengiver desuden Østre Landsrets dom af 19. september 2013 (Energinet.dk mod Vejdirektoratet), hvorefter en deklaration, der alene giver ledningsejeren ret til "at anbringe og opretholde" ledningerne uden at tage stilling til, hvem der skal bekoste ledningsarbejder ved ændret arealanvendelse, **ikke** indebærer en fravigelse af gæsteprincippet – og at pligten til at bekoste "arbejder på ledninger" også omfatter alternative tekniske løsninger som aflastningskonstruktioner.

LOV

[Privatvejsloven § 70, stk. 2](#)
[Vejloven § 77, stk. 1-2](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret afgør sag om betaling af ledningsarbejder i forbindelse med motorvejsbyggeri 14.03.2022

Vejdirektoratet · Tvist om betaling for ledningsomlægning: Landvæsenskommissionskendelse fraviger vejlovens gæsteprincip 17.09.2025

§ 8 Klagebehandling, tvistbehandling og frister ved Vejdirektoratet

Området har **to parallelle spor**, og valget af spor afgør både frist, opsættende virkning og hvem der betaler undervejs. Det er en tilbagevendende fejlkilde i sagerne.

Klagesporet (retlige spørgsmål)

	Offentlige veje	Private fællesveje
Hjemmel	Vejloven § 132, stk. 1	Privatvejsloven § 87, stk. 2

Prøvelse	Kun retlige spørgsmål	Kun retlige spørgsmål
Klagefrist	4 uger fra meddelelsen	4 uger fra meddelelsen
Opsættende virkning	Nej, medmindre bestemt	Nej, men kan tillægges
Søgsmålsfrist	6 måneder, og klageadgangen skal være udnyttet	6 måneder, jf. § 88 a

Tvistsporet (ledninger)

	Offentlige veje	Private fællesveje
Hjemmel	Vejloven § 133, stk. 2	Privatvejsloven § 87 a
Parter	Kommunal vejmyndighed ↔ forsyningsselskab, jf. §§ 73, 77 og 78	Vejmyndighed ↔ forsyningsselskab (stk. 1); vedligeholdelsespligtige ↔ forsyningsselskab (stk. 2)
Afgørende myndighed	Transportministeren	Transportministeren (stk. 1) / vejmyndigheden (stk. 2)
Statsveje	Behandles efter ekspropriationsprocesloven, jf. § 133, stk. 3	–
Frist	4 uger	4 uger
Opsættende virkning	Ja ved tvist om arbejdets omfang ; ved tvist om betaling afholder hver part foreløbigt halvdelen, jf. § 133, stk. 5	Ja, jf. § 87 a, stk. 4

Den foreløbige halvdelsdeling i § 133, stk. 5, er praktisk central: i **2022-6429** aftalte Rødovre Kommune og HOFOR netop foreløbigt at dele udgifterne, mens tvisten blev behandlet, og i **2023-470** kritiserede Vejdirektoratet, at Silkeborg Kommune i stedet indgik privatretlige refusionsaftaler og udskød den formelle afgørelse.

Opsættende virkning i praksis

Vejdirektoratets faste linje formuleres i [EMN-2025-19713](#):

"Normalt vil der kun være grundlag for at meddele opsættende virkning i tilfælde, hvor anden skade end ren økonomisk skade vil kunne blive resultatet af, at klagen ikke tillægges opsættende virkning."

Direktoratet foretager samtidig en foreløbig lovlighedsvurdering af den påklagede afgørelse. Samme afvejning ses i [20-03318](#) og [23-14361](#).

Partshøring og partsstatus

[Vejledningen til vejloven](#) fastslår udgangspunktet: *"Normalt vil vejens naboer ikke være parter i en graveansøgning."* Undtagelsen er, når gravearbejdet **afbryder naboens adgang til vejen** – da skal der partshøres efter [forvaltningsloven § 19, stk. 1](#).

Vejdirektoratets praksis administrerer undtagelsen restriktivt. I [EMN-2024-45205](#) blev en blind offentlig vej afspærret for kørende færdsel i ca. fire uger, mandag–torsdag kl. 7–18, i forbindelse med kloakseparering. Vejdirektoratet anerkendte, at grundejeren havde en større interesse end trafikanterne generelt, men fandt den ikke **tilstrækkelig væsentlig**. De momenter, der bar afgørelsen, var:

- afspærringens **midlertidighed** (ca. en måned),

- den **tidsmæssige begrænsning** (kørende adgang uden for arbejdstiden),
- **alternativer** (gående adgang forbi arbejdsstedet, parkering ca. 100 m væk),
- **adgang for beredskabet** og mulighed for at aftale leverancer.

"Væsentlig interesse indebærer, at afgørelsens udfald skal angå den pågældendes forhold og situation med en vis styrke eller intensitet. [...] Interessen skal også være individuel."

Direktoratet tilføjede, at det efter praksis er **undtagelsen**, at omkringboende til et gravearbejde anses for part. Samme linje i [EMN-2026-03617](#), hvor Vejdirektoratet henviste støv- og støjgener til naboretten og domstolene under henvisning til **U.2018.1441H**.

I [21-08918](#) har Vejdirektoratet behandlet kommunens tilsynspligt med gravearbejder på private fællesveje.

LOV	Forvaltningsloven § 19, stk. 1	Privatvejsloven § 87, stk. 2, 7
	Privatvejsloven § 87a, stk. 1-4	Vejloven § 132, stk. 1, 3-5 Vejloven § 133, stk. 2-5
PRAKSIS	Vejdirektoratet · Rettigheder og tidsbegrænsninger ved udrulning af fjernvarme på private fællesveje 03.02.2026 Vejdirektoratet · Tvist om betaling for ledningsomlægning: Landvæsenkommissionskendelse fraviger vejlovens gæsteprincip 17.09.2025 Vejdirektoratet · Grundejer anset ikke som part i sag om midlertidig vejafspærring grundet gravearbejde 28.05.2025 Vejdirektoratet · Ugyldig afgørelse om betaling for ledningsflytning efter nedlæggelse af offentlig vej 09.08.2023 Vejdirektoratet · Kommunens pligt til at føre tilsyn med gravearbejder på private fællesveje 28.06.2021	

§ 9 Håndhævelse: påbud, selvhjælpshandling, bod og bøde

Håndhævelsessporet er systematisk beskrevet i [22-16063](#) og [21-04664](#):

1. **Påbud om lovliggørelse** efter [vejloven § 76, stk. 3](#) – retligt (ny tilladelse) eller faktisk (retablering), jf. [§ 136, stk. 1](#).
2. **Partshøring** efter [forvaltningsloven § 19](#) og begrundelse efter [§§ 22 og 24](#).
3. **Selvhjælpshandling** for graveaktørens regning, hvis påbuddet ikke efterkommes – konsekvensen skal være nævnt i påbuddet.
4. **Politianmeldelse** med bødestraf efter [vejloven § 135](#).

Hvad Vejdirektoratet afviser

"Blacklisting" er ulovligt. Vejloven giver ikke hjemmel til at straffe en graveaktør ved at nægte at behandle nye ansøgninger. I [21-04664](#) – hvor en aktør havde undladt at færdigmelde – fastslog Vejdirektoratet, at en sådan afvisning ville have karakter af en **ulovlig sanktion**. Kommunen kan i stedet skærpe vilkårene: hyppigere afrapportering, bod ved forsinkelse og tættere tilsyn.

Manglende tilsynsressourcer er ikke saglig afslagsgrund. Kommunen har som vejmyndighed pligt til at behandle ansøgninger efter [vejloven § 73, stk. 1](#), jf. [22-16063](#).

Bod kun ved forsinkelse. I [21-15978](#) fastslog Vejdirektoratet, at hjemlen i [vejloven § 76, stk. 2, nr. 6](#) kun rækker til bod ved forsinkelse af selve gravearbejdet – ikke til bod for manglende forsøg på koordinering. Sanktionen

mod brud på koordineringspligten i § 74, stk. 1 er i stedet erstatningsansvar for dokumenterede tab efter § 74, stk. 3, afslag på ansøgningen eller vilkår om samgravning efter gravebekendtgørelsens § 4.

Bodens fastsættelse er reguleret i gravebekendtgørelsens § 5: den skal fastlægges ud fra vejens betydning for trafikafviklingen, stå i sagligt og rimeligt forhold til genen, beregnes pr. påbegyndt uge, fremgå af tilladelsen – og **kan ikke håndhæves ved force majeure**. Vejledningen angiver årsdøgnstrafik × 1 kr. pr. påbegyndt uge som udgangspunkt og understreger, at bod "ikke [er] tænkt som en indtægtskilde for vejmyndighederne".

Ingen selvhjælp ved forsinket ledningsflytning. I EMN-2026-00337 fastslog Vejdirektoratet, at kommunen – modsat Vejdirektoratet selv efter vejloven § 78, stk. 3 og § 79, stk. 4 – mangler hjemmel til at overtage og udføre ledningsarbejdet på ejerens regning ved misligholdelse. Tab må inddrives ved en privatretlig erstatningssag.

Sagsbehandlingsfejl fører til ophævelse

Vejdirektoratet lægger vægt på hjemmelsgrundlagets korrekthed og på, at der er partshørt. I 22-07939

blev et påbud om retablering af fortov efter ulovlig opgravning ophævet på grund af manglende partshøring og forkert hjemmelshenvisning – § 73 i stedet for § 136 om lovliggørelse.

I EMN-2025-00041 ophævede Vejdirektoratet et påbud om at retablere en befæstet vejrabat, fordi kommunen havde begrundet det med **lokalplanens** krav om grønt udtryk i stedet for vejlovgivningens vejtekniske og trafikale hensyn:

"Kommunen ses derimod ikke at have inddraget (konkrete) hensyn efter vejlovgivningen (privatvejsloven) – nemlig om der er vejtekniske eller trafikale forhold, der taler imod det anlagte [...] Kommunens skøn - som det foreligger her - er derfor usagligt (ulovligt)."

Direktoratet præciserede lex specialis-princippet: er lokalplanens bestemmelser **trafiksikkerhedsmæssigt** begrundet, kan de bære et afslag efter vejlovgivningen; er de udtryk for æstetiske eller landskabelige hensyn, kan en henvisning alene til lokalplanen ikke bære afgørelsen. Påbuddet led desuden af klarhedsmangler – det fremgik ikke, hvad og hvor meget klageren skulle fjerne.

Omvendt blev påbuddet opretholdt i 24-05015 og EMN-2024-50440, hvor en virksomhed uden tilladelse havde udskiftet belægningen på ca. 70 m² offentligt p-areal med brosten. Kommunens vurdering af, at belægningen gav arealet et privat præg og kunne afholde offentligheden fra at bruge det, var et sagligt hensyn, som Vejdirektoratet ikke kunne efterprøve, og fysisk lovliggørelse efter § 136, stk. 1 var korrekt.

Kommunen skal også binde sig selv

I 24-04575 fastslog Vejdirektoratet, at kommunen efter forvaltningsretlige principper skal (bør) meddele **sig selv** en tilladelse – eventuelt i form af et journaliseret notat – når arbejdet kun må udføres efter tilladelse fra vejmyndigheden. Lighedsprincippet indebærer, at kommunens egen faste entreprenør skal behandles på samme måde som eksterne ansøgere, og at kommunen "kan og bør overveje", om overtrædelser skal politianmeldes på lige fod.

Kommende skærpelse

Ved lov nr. 753 af 20. juni 2025 indsættes med virkning fra 1. juli 2025 et nyt **stk. 7 i vejloven § 73**, der giver vejmyndigheden hjemmel til **straks og uden forudgående påbud** at retablere den offentlige vejs areal for graveaktørens regning, når der er gravet uden tilladelse og forholdet ikke kan lovliggøres retligt. Af bemærkningerne fremgår, at vejmyndigheden i dag er henvist til at rejse et erstatningskrav uden for kontrakt og i tilfælde af uenighed indbringe det for domstolene, og at den nye bestemmelse

omfatter både dokumenterede retableringsudgifter og dokumenterede administrative udgifter. Kravet kan rettes mod den, **i hvis interesse** gravearbejdet er udført, hvis graveaktøren ikke kan identificeres. Bestemmelsen **kan ikke** anvendes på mangelfuld retablering efter arbejder, der ikke kræver tilladelse – fx uopsættelige reparationsarbejder – hvor myndigheden fortsat skal give påbud. Ændringen er i kraft, men endnu ikke konsolideret ind i lovbekendtgørelsen.

LOV

Forvaltningsloven § 19

Vejloven § 73, stk. 1

Vejloven § 74, stk. 1, 3

Vejloven § 76, stk. 2-3

Vejloven § 78, stk. 3

Vejloven § 79, stk. 4

Vejloven § 135

Vejloven § 136, stk. 1

PRAKSIS

Vejdirektoratet · Kommuners hjemmel til at pålægge ledningsejere tidsfrister for flytning af ledninger ved vejarbejde	09.01.2026
Vejdirektoratet · Kommunes påbud om fjernelse af belægning på privat fællesvej ophævet grundet usaglig begrundelse	12.03.2025
Vejdirektoratet · Ulovlig brostensbelægning på offentlig P-plads: Vejdirektoratet opretholder kommunalt påbud om fjernelse	16.08.2024
Vejdirektoratet · Kommunes handlemuligheder når egen entreprenør udfører vejarbejde uden tilladelse	08.04.2024
Vejdirektoratet · Procedure for håndhævelse af vilkår i gravetilladelser og konsekvenser ved manglende overholdelse	31.10.2022
Vejdirektoratet · Påbud om retablering af fortov efter ulovlig opgravning ophævet grundet sagsbehandlingsfejl	07.07.2022
Vejdirektoratet · Bod for manglende koordinering af gravearbejder: Vejmyndighedens beføjelser og sanktionsmuligheder	26.11.2021
Vejdirektoratet · Kommuners reaktionsmuligheder over for graveaktører, der misligholder gravetilladelser	12.04.2021

§ 10 Sammenhæng med domstolspraksis om gæsteprincippet

Vejdirektoratets og transportministerens afgørelser efter [vejloven § 133](#) kan indbringes for domstolene inden 6 måneder, og de civile retlige tvister, direktoratet afviser, ender de samme steder. Domstolspraksis er derfor ikke et supplement, men en integreret del af retsgrundlaget – og Vejdirektoratet citerer den udtrykkeligt i sine egne afgørelser.

Sag	Instans og dato	Emne
Sag 51/2018	Højesteret, 23. oktober 2018	Ledningsejeres betalingspligt for prøvegravninger efter gæsteprincippet, jf. vejlovens § 106, stk. 1
BS-5280/2020-OLR	Østre Landsret, 4. juni 2020	Grundejerforenings ret til fælles forsyningsledninger ved naboejendom
BS-33546/2020-HJR	Højesteret, 4. maj 2021	Gæsteprincippet anvendelse på fællesledninger i en grundejerforening
BS-22991/2018-VLR	Vestre Landsret, 7. januar 2021	Ekspropriation til kabellægning og fravigelse af gæsteprincippet
BS-44723/2018-VLR	Vestre Landsret, 29. januar 2021	Gæsteprincippet ved ledningsarbejder i forbindelse med motorvejsbyggeri

BS-47737/2020-HJR	Højesteret, 15. februar 2022	Betalingspligt ved omlægning af kloakledninger – gæsteprincippets rækkevidde ved offentligretlige afgørelser
BS-8087/2021-HJR	Højesteret, 14. marts 2022	Betaling af ledningsarbejder i forbindelse med motorvejsbyggeri (ankeinstans til BS-44723/2018-VLR)

To sammenhænge fortjener at fremhæves.

Prøvegravningerne. Transport- og Bygningsministeriets afgørelse i [2015-4906](#) – DONG Energy mod Københavns Kommune – er den administrative pendant til Højesterets [Sag 51/2018](#) om ledningsejeres betalingspligt for prøvegravninger efter gæsteprincippet, jf. dagældende vejlov § 106, stk. 1. Sagsgruppen viser instansforløbet i praksis: tvisten afgøres først administrativt efter tvistbestemmelsen og kan derefter indbringes for domstolene.

Landvæsenskommissionskendelserne. [BS-8087/2021-HJR](#) af 14. marts 2022 er den dom, Transportministeriet i [2022-6429](#) gengiver som **U 2022.1635 H**, og som direktoratet lægger til grund for, at arealejeren selv bærer omkostningerne ved ledninger placeret efter en landvæsenskommissionskendelse, medmindre kendelsen udtrykkeligt bestemmer andet. Sagen kom fra [BS-44723/2018-VLR](#). Højesterets afgørelse i [BS-47737/2020-HJR](#) om gæsteprincippets rækkevidde ved offentligretlige afgørelser trækker den samme grænse mellem gæsteprincippets udfyldende karakter og de særlige fravigelsesgrundlag i [vejloven § 77, stk. 2](#).

Med [BS-33546/2020-HJR](#) og landsretsafgørelsen i [BS-5280/2020-OLR](#) er også gæsteprincippets anvendelse på fællesledninger uden for vejarealet – mellem private grundejere – prøvet af Højesteret.

Kompetencesnittet. Hvor Vejdirektoratet afviser kompetence, tager domstolene over. Det gælder ansvarsfordelingen mellem graveaktør, ledningsejer og vejmyndighed for skader opstået under vejarbejde ([24-00418](#)), spørgsmålet om årsagssammenhæng under 2-årsgarantien ([23-16093](#)), naboretlige gener under gravearbejder ([20-09026](#), [EMN-2026-03617](#)) og tab som følge af manglende koordinering, jf. [gravebekendtgørelsens § 11](#), hvorefter erstatningsspørgsmål **afgøres af domstolene**.

I [20-09026](#) præciserer Vejdirektoratet, at der ikke findes en lovbestemt varslingspligt ved større vejarbejder, men at pligten til at varsle i passende god tid følger af de almindelige naboretlige principper – og at retspraksis i visse tilfælde har pålagt ansvar ved meget langvarige og omfattende afbrydelser af adgangsforhold.

LOV	Vejloven § 77, stk. 2	Vejloven § 133	
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret afgør sag om betaling af ledningsarbejder i forbindelse med motorvejsbyggeri		14.03.2022
	Højesteret · Betalingspligt ved omlægning af kloakledninger: Gæsteprincippets rækkevidde ved offentligretlige afgørelser		15.02.2022
	Højesteret · Højesterets afgørelse om gæsteprincippets anvendelse på fællesledninger i en grundejerforening		04.05.2021
	Højesteret · Højesterets afgørelse om ledningsejeres betalingspligt for prøvegravninger efter gæsteprincippet		23.10.2018
	Landsretten · Vestre Landsret: Sag om gæsteprincippet ved ledningsarbejder i forbindelse med motorvejsbyggeri		29.01.2021
	Landsretten · Afgørelse om ekspropriation til kabellægning og fravigelse af gæsteprincippet		07.01.2021
	Landsretten · Grundejerforenings ret til fælles forsyningsledninger ved naboejendom		04.06.2020
	Vejdirektoratet · Rettigheder og tidsbegrænsninger ved udrulning af fjernvarme på private fællesveje		03.02.2026

Vejdirektoratet · Tvist om betaling for ledningsomlægning: Landvæsenskommissionskendelse fraviger vejlovens gæsteprincip	17.09.2025
Vejdirektoratet · Ansvar for skader på køretøjer ved vejarbejde: Fordeling mellem vejmyndighed og graveaktør	25.01.2024
Vejdirektoratet · Entreprenørs 2-års garanti for gravearbejde dækker ikke efterfølgende rotteskader uden årsagssammenhæng	06.11.2023
Vejdirektoratet · Vejmyndighedens pligt til at varsle vejarbejde og tage naboretlige hensyn	27.07.2020
Vejdirektoratet · Ledningsejer skal betale for prøvegravninger efter gæsteprincippet ved upræcise ledningsoplysninger	12.11.2015

§ 11 Sammenfatning af Vejdirektoratets linje

Praksis på gravetilladelses- og gæsteprincipområdet hviler på fire bærende akser.

For det første – vilkårene. Vejmyndigheden har vide rammer: opregningen i [vejloven § 76, stk. 2](#), er ikke udtømmende, og kommunen kan kræve bestemte gravemetoder, retableringsmetoder, farver, frister og bod. Men rammerne er indhegnet af et konkret, pligtmæssigt skøn. **Den hyppigste ophævelsesgrund i Vejdirektoratets praksis er skøn under regel** – typisk et krav om retableringsmetode 4 på en lavt trafikeret vej, båret af fast praksis, dårlige erfaringer med andre aktører eller manglende tilsynsressourcer i stedet for en konkret vejteknisk vurdering. Trafikale og vejtekniske hensyn er de primære; æstetik og lokalplanhensyn kan ikke alene bære en afgørelse efter vejlovgivningen.

For det andet – retableringen. Retablering betyder samme egenskaber og funktionalitet som før gravearbejdet. Vejmyndigheden kan **ikke** kræve vejen afleveret i bedre stand, og som udgangspunkt heller ikke retablering af et større areal end det opgravede og arbejdsarealet. Vil kommunen længere, skal den **godtgøre** en teknisk begrundelse – fx risiko for sætningsskader. Midlertidige retableringer, der skal bære trafik i 1–1,5 år, kan dog underlægges funktionskrav svarende til den faktiske driftsbelastning. Standardvilkårenes kap. 6.1.6 leverer den operative ramme: færdigmelding inden 5 dage, indsigelsesfrist på 10 arbejdsdage, og en 2-årig ansvarsfrist regnet fra vejmyndighedens overtagelse. Ansvar for defekte og utætte ledninger overlever fristen.

For det tredje – gæsteprincippet. Aktiveringstærsklen er lav: et brønddæksel, der ligger for højt og udgør en færdselsrisiko, er nok – også uden andet vedligeholdelsesarbejde. Men princippet forudsætter, at arbejdet er iværksat af vejmyndigheden (eller på privat fællesvej af de vedligeholdelsespligtige) inden for vejformålene. Det rækker derfor ikke til rent private anlægsprojekter eller til gennemførelse af en særtransport, og det kan ikke anvendes, efter at vejen er nedlagt. Bevisbyrden for, at ledningen **ikke** ligger som gæst, påhviler ledningsejeren, og fravigelse kræver aftale eller kendelse, der udtrykkeligt tager stilling til, hvem der bekoster ledningsarbejder ved ændret arealanvendelse. Ledningsejeren skal til enhver tid kunne påvise sine ledningers nøjagtige placering.

For det fjerde – kompetencen. Vejdirektoratet prøver kun retlige spørgsmål. Det vejtekniske skøn, erstatningsansvaret uden for kontrakt, årsagssammenhængen under 2-årsgarantien og de naboretlige gener ligger uden for direktoratets kompetence og hører under domstolene. Til gengæld er den retlige prøvelse skarp: manglende partshøring, forkert hjemmelshenvisning, uklare påbud og begrundelser, der ikke angiver de hovedhensyn, skønnet hviler på, fører gennemgående til ophævelse og hjemvisning – også når resultatet materielt kunne være det samme.

To udviklingstræk skal holdes for øje. Ved [lov nr. 753 af 20. juni 2025](#) er der pr. 1. juli 2025 dels indsat et nyt **stk. 7 i vejloven § 73**, der giver vejmyndigheden hjemmel til straks og uden forudgående påbud at retablere for graveaktørens regning ved ulovlige gravearbejder, dels **indskrænket klageadgangen** til transportministeren for

en række afgørelser om brug af vejareal, jf. nyt stk. 2 i [vejloven § 132](#) og nyt stk. 3 i [privatvejsloven § 87](#). Ingen af ændringerne er endnu konsolideret ind i lovebekendtgørelserne.

LOV	Privatvejsloven § 70, stk. 1	Privatvejsloven § 87, stk. 2	Vejloven § 73, stk. 5
	Vejloven § 76, stk. 2	Vejloven § 77, stk. 1	Vejloven § 132, stk. 1
PRAKSIS	Vejdirektoratet · Gæsteprincippet og ledningsejers ansvar ved brønddæksler og vejskader på private fællesveje i by (EMN-2025-30619)		03.06.2026
	Vejdirektoratet · Vejdirektoratets udtalelse om krav til midlertidig retablering efter ledningsopgravninger i offentlige vejarealer		01.05.2026
	Vejdirektoratet · Vejdirektoratets udtalelse om hjemmel til vejkorridorer ved særtransporter – herunder el-udkoblingsomkostninger og gæsteprincippet		13.04.2026
	Vejdirektoratet · Gæsteprincippet og Ledningsejers Betalingspligt for Sænkning af Brønddæksler		17.06.2025
	Vejdirektoratet · Kommunes påbud om fjernelse af belægning på privat fællesvej ophævet grundet usaglig begrundelse		12.03.2025
	Vejdirektoratet · Etablering af privat underjordisk p-anlæg under offentlig vej og anvendelse af gæsteprincippet		19.12.2024
	Vejdirektoratet · Usagligt Vilkår om Retablering af Cykelsti efter Metode 4 Ophævet af Vejdirektoratet		15.08.2024
	Vejdirektoratet · Ansvar for skader på køretøjer ved vejarbejde: Fordeling mellem vejmyndighed og graveaktør		25.01.2024
	Vejdirektoratet · Ugyldig afgørelse om betaling for ledningsflytning efter nedlæggelse af offentlig vej		09.08.2023
	Vejdirektoratet · Hjemmel til retablering og krav om særlig faglig ekspertise ved gravearbejde i specialbelægninger		24.04.2023
	Vejdirektoratet · Afvisning af klage over kommunes tekniske vurdering af reetablering efter gravearbejde på privat fællesvej		06.09.2022
	Vejdirektoratet · Påbud om retablering af fortov efter ulovlig opgravning ophævet grundet sagsbehandlingsfejl		07.07.2022

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Privatvejsloven § 70	stk. 1	Privatvejsloven § 87a	stk. 1
Vejloven § 73	stk. 5	Vejloven § 76	stk. 2
Vejloven § 77	stk. 1	Vejloven § 79	stk. 3

MATERIALE Citerede afgørelser

59 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

4

14.03.2022	Højesteret afgør sag om betaling af ledningsarbejder i forbindelse med motorvejsbyggeri	1772-2120
15.02.2022	Betalingspligt ved omlægning af kloakledninger: Gæsteprincippets rækkevidde ved offentligretlige afgørelser	bs-47737-2020-hjr
04.05.2021	Højesterets afgørelse om gæsteprincippets anvendelse på fællesledninger i en grundejerforening	bs-33546-2020-hjr

23.10.2018	Højesterets afgørelse om ledningsejeres betalingspligt for prøvegravninger efter gæsteprincippet	51-2018
------------	--	---------

LANDSRETTE · ANKEINSTANS 3

29.01.2021	Vestre Landsret: Sag om gæsteprincippet ved ledningsarbejder i forbindelse med motorvejsbyggeri	1462-3259
07.01.2021	Afgørelse om ekspropriation til kabellægning og fravigelse af gæsteprincippet	2195-2617
04.06.2020	Grundejerforenings ret til fælles forsyningsledninger ved naboejendom	732-829

VEJDIREKTORATET · NÆVN / KLAGEINSTANS 52

02.07.2026	Vejdirektoratet om påbud til ledningsejer for reparation af nedbrudt brøndhals i kommunevej	emn_2026_19573
03.06.2026	Gæsteprincippet og ledningsejers ansvar ved brønddæksler og vejskader på private fællesveje i by (EMN-2025-30619)	emn_2025_30619
28.05.2026	Anbringelse af bænke på vejarealet: krav om tilladelse og kompetencegrænser for erstatningsspørgsmål	emn_2026_15559
01.05.2026	Vejdirektoratets udtalelse om krav til midlertidig retablering efter ledningsopgravninger i offentlige vejarealer	emn_2026_12857
13.04.2026	Vejdirektoratets udtalelse om hjemmel til vejkorridorer ved særtransporter – herunder el-udkoblingsomkostninger og gæsteprincippet	emn_2026_07661
27.02.2026	Vejdirektoratet: Vejmyndigheder kan ikke kræve betaling for rådighedstilladelser ved ledningsarbejder	emn_2026_07135
03.02.2026	Rettigheder og tidsbegrænsninger ved udrulning af fjernvarme på private fællesveje	emn_2026_03617
13.01.2026	Vejmyndighedens adgang til at påbyde ledningsvedligeholdelse ved forventet vejskade	emn_2025_48523
09.01.2026	Kommuners hjemmel til at pålægge ledningsejere tidsfrister for flytning af ledninger ved vejarbejde	emn_2026_00337
13.11.2025	Vejdirektoratets udtalelse om vejmyndighedens sagsbehandling, krav til gravetilladelser og saglighed af skønsmæssige afslag	emn_2025_45693
16.10.2025	Lodsejeres pligt til at fjerne syge træer, der udgør en fare for trafikssikkerheden på offentlig vej, jf. Vejlovens § 87.	emn_2025_41009
17.09.2025	Twist om betaling for ledningsomlægning: Landvæsenskommissionskendelse fraviger vejlovens gæsteprincip	2022_6429
04.09.2025	Afvisning af klage over kommunalt afslag på erstatning for bilskade: Vejdirektoratet mangler kompetence i erstatningssager uden for kontrakt	emn_2025_36935
27.06.2025	Afvisning af klage: Kommunes brev om retablering efter gravearbejde var ikke en påklagelig afgørelse	emn_2025_19907
17.06.2025	Gæsteprincippet og Ledningsejers Betalingspligt for Sænkning af Brønddæksler	emn_2025_23733

28.05.2025	Grundejer anset ikke som part i sag om midlertidig vejafspærring grundet gravearbejde	emn_2024_45205
25.04.2025	Krav om tilladelse til opstilling af transformerboks på privat fællesvej i by	emn_2025_19723
02.04.2025	Renovering af fortov er faktisk forvaltningsvirksomhed og ikke en afgørelse, der kan påklages	emn_2024_612998
12.03.2025	Kommunes påbud om fjernelse af belægning på privat fællesvej ophævet grundet usaglig begrundelse	emn_2025_00041
19.12.2024	Etablering af privat underjordisk p-anlæg under offentlig vej og anvendelse af gæsteprincippet	emn_2024_194948
28.11.2024	Afvisning af klage over udkast til afgørelse om vejadgang og påbud	emn_2024_620212
26.11.2024	Retableringspligt for graveskader på offentlig vej fra arbejde på nabogrund	emn_2024_58450
16.08.2024	Ulovlig brostensbelægning på offentlig P-plads: Vejdirektoratet opretholder kommunalt påbud om fjernelse	24_05015 og emn_2024_50440
15.08.2024	Usagligt Vilkår om Retablering af Cykelsti efter Metode 4 Ophævet af Vejdirektoratet	emn_2024_58767
08.04.2024	Kommunes handlemuligheder når egen entreprenør udfører vejarbejde uden tilladelse	24_04575
29.01.2024	Vejledning om partshøring, vejskel og ledningsflytning ved etablering af ladestandere på offentlige veje	24_00741
25.01.2024	Ansvar for skader på køretøjer ved vejarbejde: Fordeling mellem vejmyndighed og graveaktør	24_00418
06.11.2023	Entreprenørs 2-års garanti for gravearbejde dækker ikke efterfølgende rotteskader uden årsagssammenhæng	23_16093
16.08.2023	Ugyldige vilkår i gravetilladelse: Kommune anerkendte fejl i retableringskrav	23_09149
09.08.2023	Ugyldig afgørelse om betaling for ledningsflytning efter nedlæggelse af offentlig vej	2023_470
20.06.2023	Ugyldigt vilkår i gravetilladelse: Kommune anerkendte fejl i krav om retableringsmetode	23_08737
24.04.2023	Hjemmel til retablering og krav om særlig faglig ekspertise ved gravearbejde i specialbelægninger	23_04778
31.03.2023	Vejmyndighedens hjemmel til at stille krav om farve på kabelskabe	20_01653
23.03.2023	Sagligheden af Vilkår om Retableringsmetode i Gravetilladelser	23_03619
15.12.2022	Kommunens hjemmel til påbud om fjernelse af rødder under fortov	22_18441
30.11.2022	Afvisning af klage over vejvand: Forskel på afgørelse og faktisk forvaltningsvirksomhed	22_14904
31.10.2022	Procedure for håndhævelse af vilkår i gravetilladelser og konsekvenser ved manglende overholdelse	22_16063
17.10.2022	Kommuners hjemmel til at fjerne efterladte trailere og affald på offentlige veje	22_14269

06.09.2022	Afvisning af klage over kommunes tekniske vurdering af reetablering efter gravearbejde på privat fællesvej	22_11634
12.08.2022	Vejlovens § 1: Vejdirektoratets vejledning om saglige hensyn i vejadministration	22_11710
07.07.2022	Påbud om reetablering af fortov efter ulovlig opgravning ophævet grundet sagsbehandlingsfejl	22_07939
18.05.2022	Vejloven giver ikke hjemmel til at pålægge grundejer at betale for reetablering af fortov efter fjernelse af rødder	22_07275
26.11.2021	Bod for manglende koordinering af gravearbejder: Vejmyndighedens beføjelser og sanktionsmuligheder	21_15978
04.10.2021	Retningslinjer for ledningsarbejde i vejareal: Tilladelser, vilkår og fjernelse af udtjente anlæg	21_13624
28.06.2021	Kommunens pligt til at føre tilsyn med gravearbejder på private fællesveje	21_08918
12.04.2021	Kommuners reaktionsmuligheder over for graveaktører, der misligholder gravetilladelser	21_04664
10.09.2020	Misbrug af 'akutarbejde' for at omgå krav om gravetilladelse	20_11890
27.07.2020	Vejmyndighedens pligt til at varsle vejarbejde og tage naboretlige hensyn	20_09026
22.07.2020	Ulovligt kommunalt påbud om fuld asfaltering efter gravearbejde på privat fællesvej	20_08717
30.03.2020	Kommuners ret til at stille vilkår om gravefri metoder i gravetilladelser	20_03337
17.01.2020	Vejmyndighedens adgang til at stille vilkår eller nægte gravetilladelse efter vejrenovering	20_00788
12.11.2015	Ledningsejer skal betale for prøvegravninger efter gæsteprincippet ved upræcise ledningsoplysninger	2015_4906